

2024-09-17

§ 54 2024.052 BUN

Granskning av rektorers och lärares förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag

Ärendebeskrivning

Under våren 2024 har KPMG på uppdrag av kommunens revisorer granskat rektors och lärares förutsättningar att utföra sitt arbete i enlighet med lag och övriga författningar. Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och ungdomsnämnden genom sin styrning säkerställer att rektorer och lärare ges förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag i enlighet med gällande styrdokument.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderades barn- och ungdomsnämnden att:

- utifrån befintliga begränsade resurser och uppdraget enligt skollag initiera en översyn av strukturen för grundskolan och vidta åtgärder utifrån översynens resultat.
- i sitt systematiska kvalitetsarbete följa upp rektors och lärares förutsättningar och ansvar, i vilket ingår att analysera orsaker och genomföra insatser. Adevkata och riktade åtgärder ska vidtas och uppdraget tydliggöras t.ex. vad gäller ansvar och genomförande. (4 kap. 3 och 7 §§ SkoL) Vi pekar också på vikten av att kommunicera huvudmannens kvalitetsarbete i hela organisationen.
- säkerställa att rektor ges förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet i vilket inkluderas hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen och verka för utbildningens utveckling i riktning mot högre måluppfyllelse. (2 kap. 9 § SkoL, Råd och vägledning – rektors ledarskap, Skolinspektionen

Barn- och ungdomsnämnden lämnade yttrade till kommunrevisorerna april (se BUN 2024-04-23 §28). Kommunrevisionen har begärt förtydligande av barn- och ungdomsnämndens yttrande. Nämndens förtydligande ska vara revisorerna tillhanda senast den 23 september 2024.

Kommunrevisionen konstaterar att uppföljningar görs, men efterfrågar också uppgifter om hur nämnden kommer att beakta revisionens rekommendationer vad gäller att analysera orsaker till resultaten i uppföljningarna och i nästa steg vidta åtgärder. I revisionens granskning framgår vidare att rektor delvis ges förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet. Rektorer bedömer att det beror på begränsade resurser eller annan central styrning. Kommunrevisionen efterfrågar därför svar på hur nämnden ska säkerställa att rektorerna ges förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet. Även här lyfts betydelsen av att analysera orsaker och utifrån dessa vidta adekvata åtgärder.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 3 september 2024 lämnat följande yttrande:

Av det svar på granskningen som barn- och ungdomsnämnden gett framgår att det som efterfrågas kommer att göras inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Av svaret framgår också att det systematiska kvalitetsarbetet inom nämndens ansvarsområde ses över

2024-09-17

och vid behov anpassas till det nationella kvalitetssystemet. I det nationella kvalitetssystem som Skolverket tagit fram betonas vikten av att huvudmannen följer upp förutsättningarna för utbildningen bland annat i form av ekonomiska resurser, kompetensförsörjning och lärartäthet. För barn- och ungdomsnämnden kommer det betyda en ökad tydlighet för hur kvalitet, måluppfyllelse och förutsättningar påverkar varandra. Barn- och ungdomsnämnden följer förutsättningarna för verksamheten genom en rad uppföljningar såsom, personalstatistik och barn-/elevtäthet, jämförelser mellan olika kommuner avseende olika nyckeltal som beskriver förutsättningarna för rektorerna att bedriva sina förskolor och skolor. Lokalbehov, lokalresurser och lärmiljöer behandlas årligen av nämnden i separata ärenden. I barn- och ungdomsnämndens budget görs en väsentlighets- och riskanalys där risker för att verksamheterna inte ska nå nationella och lokala mål identifieras, värderas och adresseras, inför beslut. I budget för 2024 beslutade barn- och ungdomsnämnden om utökning av resurs i form av lokalsamordnare för att stärka stödet till enheterna i lokal- och fastighetsfrågor.

Att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete innebär, bland flera andra delar, att olika aspekter av förskolornas och skolornas förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen följs upp, analyseras och vid behov ligger till grund för beslut om insatser för att utveckla förutsättningarna för verksamheterna att nå de nationella målen. I revisionens granskning lyfts arbetsmiljö som ytterligare identifierat område för ytterligare stöd till rektor. Förvaltningen har identifierat hur krav på dokumentation inom rektors samtliga ansvarsområden (personal, verksamhet och ekonomi) är utmanande för arbetsmiljön och påverkar förutsättningarna för pedagogiskt ledarskap. Frågan kommer att vara aktuell i den väsentlighets- och riskanalys som genomförs inför budget 2025.

För att förbättra rektors och skolornas förutsättningar fortsätter barn- och ungdomsförvaltningen med stöd till enheterna för att utveckla varje skolas inre arbete. Det huvudsakliga verktyget för rektors utvecklingsarbete är det systematiska kvalitetsarbete som bedrivs på varje förskola och skola enligt en struktur beslutad av barn- och ungdomsnämnden. Det är i förskolornas och skolornas årliga verksamhetsuppföljningar som rektor beslutar om inriktningen för utvecklingsarbetet och följer upp undervisningens genomförande. Syftet med kvalitetsarbetet på enhetsnivå är att utveckla utbildningen i riktning mot högre måluppfyllelse i enlighet med skollagens 2 kap. 9 §.

Rektoreernas analyser av sina förskolors/skolors måluppfyllelse och dess orsaker samt verksamhetens förutsättningar utgör sedan ett av underlagen för nämndens analyser. Huvudmannens verksamhetsuppföljning innehåller uppföljningar av förskolornas och skolornas förutsättningar avseende såväl ekonomi som kompetensförsörjning och rutiner för olika delar av rektors myndighetsutövning, exempelvis särskilt stöd, och rektors pedagogiska ledning av sin förskola/skola. När Huvudmannens verksamhetsuppföljning och övriga ärenden behandlas av nämnden ingår att, om behov identifierats, även besluta om insatser för att utveckla förutsättningarna. Insatserna följs sedan upp i nästkommande års verksamhetsuppföljning.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunrevisorerna.

2024-09-17

Expedieras till

Kommunrevisionen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Begäran om förtydligande rörande yttrande i granskning av rektorers och lärares förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag
- Begäran om förtydligande från barn- och ungdomsnämnden
- §37 BUN AU Granskning av rektorers och lärares förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag